

L'u de gener de l'any nou

El Casino de Caldes després de més de se

CALDES DE MALAVELLA (Del nostre col.laborador, Joan Ventura Brugulat). — Al voltant dels anys vint, a Caldes, com a molts pobles de les nostres comarques, un grup de veïns es van posar d'acord per crear una societat recreativa i d'esbarjo, el «Casino Caldense». Amb el temps, la societat va anar-se'n en orris i l'any 1948 es va subhastar. Miquel Colls, el nou propietari, ha mantingut fins ara el local com a saló-cafè, va arranjar el cinema i va fer reformes importants. Ara, no funcionant els cinemes de pobles, en Colls ha decidit vendre-ho. L'Ajuntament adquireix la part del cinema Unió per deu milions, i el saló-cafè, comandat durant vint-i-set anys per l'Esteve i la Lola, el dia u ha tancat les portes.

El primer dia de l'any nou, encara el Casino de Caldes, regentat per l'Esteve i la Lola, va obrir normalment les seves portes a la clientela; però, d'una manera potser inconscient, hom sabia que estava assistint al darrer acte de servei d'un local que durant molts anys ha acollit les hores d'esbarjo de bona part de la gent de Caldes, jubilats, jovent, menestrals, obrers, industrials, ... El Casino, com totes les societats recreatives que es van crear a finals de la passada centúria i a principis d'aquesta, era un estament obert a totes les classes i tendències, només s'havia de ser soci.

La liquidació de la societat com a tal l'any 1948 —deguda a la manca de capitalització— i la venda de les instal.lacions mitjançant una subhasta pública no van significar la pèrdua total d'identitat del «Casino Caldense». El nou propietari, Miquel Colls, de Vidreres, va fer-hi reformes i ha mantingut fins ara l'establiment obert a tothom, sense exigir contrapartida.

Els actuals conserges hi portaven vint-i-set anys. Estan molt contents del tracte amb Miquel

Colls, però la salut de l'Esteve els impedeix continuar portant el local.

Això ha coincidit amb la crisi dels cinemes en general, i dels pobles petits més en particular, que ha fet decidir Colls a tancar els cinemes que dirigia, entre altres del de Caldes.

L'Ajuntament, que fa un parell d'anys va posar en funcionament la Casa Rosa, es troba que els serveis d'equipaments estan més o menys coberts, i han decidit quedar-se només amb el local del cinema, permetre que la resta es pugui vendre, i construir-hi, sempre i quan se segueixi el que marca el pla general, i que els baixos quedin com a equipaments públics.

«NO TROBAREM UNA CAFETERA COM LA LOLA»

Sempre patents als esdeveniments de les nostres comarques, ens hem presentat, la tarda del dia u de gener, a veure el carrer cant del cigne, d'aquesta sexagenària institució caldenca que és el Casi-

no. L'opinió dels presents, tot acabant les darreres partides de la botifarra o el canari, era unànime: «Tancar el Casino està molt malament, és l'únic local bo que teniem a Caldes i ens el clausuren!». I la Casa Rosa?, insinuem davant l'exaltació. «Mireu, aquí hi ha molt a dir, la Generalitat va subvencionar l'Ajuntament perquè arreglés la Casa Rosa per als jubilats, però ara ens trobem que està ocupada pel jovent, és com una guarderia; i, ja se sap, uns volem tranquil·litat i ells fan sempre greusca i aldarull. L'Ajuntament hauria de fer-hi alguna cosa». Aleshores, on aniré a passar l'estona?. Els altres cafès no reuneixen les condicions que té el Casino. «Encara no ho sé», ens diu tot marxant.

Ens acostem a una taula de tertulians. El primer que requerim ens envia a passeig: «No vull saber res amb diaris. Qualsevol d'aquests us en pot parlar. Per a mi, si tanquen, anant a un altre bar o no anant enlloc, estem en paus!», i se'n va.

Els seus companys de taula són més oberts i dialogants, però durs en la seva opinió. «És la salvatjada més grossa que ens podien fer. És el millor local que tenim. No hi ha dret». Comencem a parlar d'altres temps més propicis per la societat. «Aquí es feia de tot: festes, balls de societat, per carnaval, per la festa major, concerts... Venia una gran gentada. A l'estiu, cada diumenge es feia ball, venien famílies enteres. També era l'època bona dels balnearis».

Com va ésser que s'hagués de vendre la societat? «Doncs que els principals accionistes van voler recuperar els calés i se'l van vendre...», i no aconseguim treure més conclusions sobre la fi del «Casino Caldense», però continuem parlant del present i del futur del local. «Comprenem molt bé que en Colls ho vulgui vendre, ja que això del cinema està acabat i un llogater a la consergeria no li dóna per res». Una altra alternati-

El Casino, lloc habitual de trobada dels jubilats que hi passaven llargues hores jugant a cartes. (Foto: Xavier Ruiz)

Fou també local republicà

El Caldense, un casino que va fer aigües al 1948

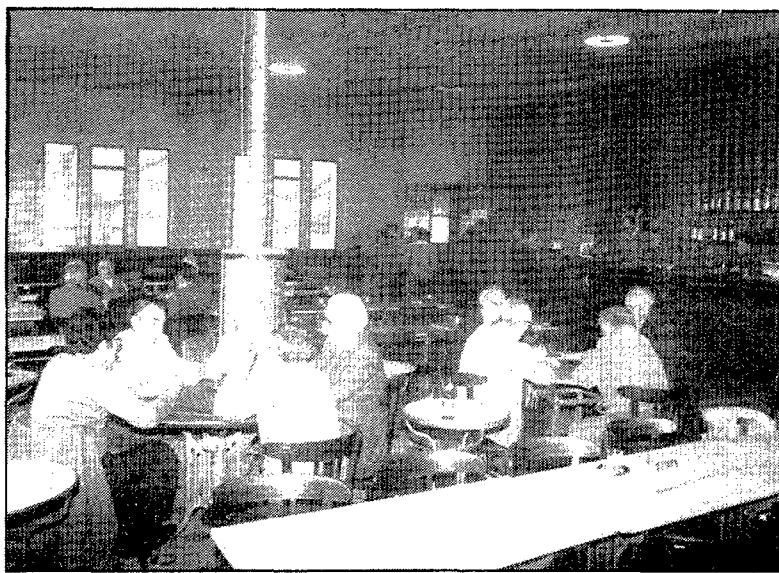
El primer de març de 1921, Josep Perxachs Nicolau va vendre a la nova societat recreativa «Casino Caldense» una finca de 1.220'90 m². El tres d'abril de 1922, es presentaven al governador civil els estatuts per a la seva aprovació.

Poc coneixem què li va esdevenir, a aquesta societat. A l'any 1934, el nom era «Casino Recreativo Republicano», i el vint-i-vuit de gener del mateix any, es va acordar demanar un préstec hipotecari de vint-i-cinc mil pessetes —se suposa que era per fer front a les despeses de la construcció del local— a Pere Quintana Barrera i a Joaquim Barris Sitjà, a parts iguals —ambdós eren cunyats—. L'interès era del cinc per cent i amb un termini prorrogable de cinc anys.

La junta directiva estava formada en aquells moments pel president, Pere Quintana; sots-president, Josep Perxachs; tresorer, Joaquim Barris; comptador, Antoni Mas; Secretari, Pe-

re Surroca; Sots-secretari, Joan Salvador; bibliotecari, Narcís Prats; vocal 1r. Miquel Vilar; Emili García (que en va ésser el bidell fins que van entrar l'Esteve i la Lola).

L'onze de maig de 1948, les coses havien anat malament. Els creditors volen cobrar, i el Casino passa a ésser subhastat públicament amb l'autorització del governador civil. La comissió liquidadora estava formada per Antoni Mas Ferrer, Joaquim Deulofeu Mir, Josep Perxachs Nicolau, Joan Surroca Boada, com a representants de la societat, que van entregar la quantitat de quaranta-dues mil vuit-centes dotze pessetes amb cinquanta cèntims als hereus de Pere Quintana Barrera, Pere i Rafael Quintana Barris i Rosa Barris Sitjà, vídua Quintana, i l'altra meitat per Joaquim Barris Sitjà. Es va cancel.lar la hipoteca i es va subhastar. Miquel Colls ens manifesta que ho va adquirir per dues-centes mil pessetes, conjuntament amb un altre soci.

La sala del cafè, sempre amb gent jugant al canari o la botifarra al costat de l'estufa, ha tancat les portes amb l'arribada del nou any. (Foto: Xavier Ruiz)

Francesc Mas Ros, més de dues dècades entre la inauguració i la c

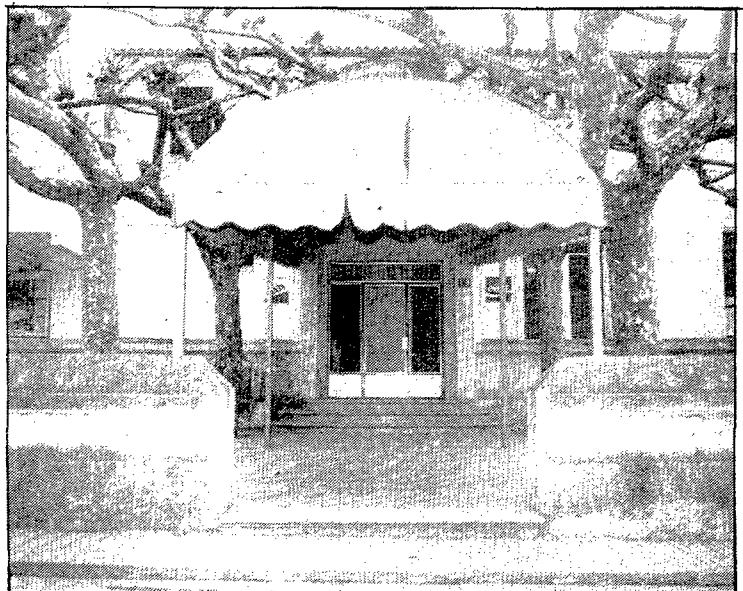
Francesc Mas Ros, 84 anys, lucidesa extraordinària, compositor de 227 sardanes, de les quals 140 han estat gravades en disc. El seu pare, Antoni Mas Ferrer, va ésser el primer president de la societat, i ell el va acompanyar a la inauguració: «No recordo exactament la data, però jo tenia cap a vint anys. En aquells temps era una societat com les que es van crear a tots els pobles de per aquí. Hi havia uns quants accionistes que hi tenien capital invertit, i en voler cobrar, es va haver de vendre a un preu molt baix».

«Pensc que és un lloc molt adequat, la terrassa està molt bé... Sembla que no pugui ésser. L'Ajuntament hauria de comprar-

ho tot i mirar de compaginar-ho amb la Casa Rosa. Ara bé, si, com sembla, l'ajuntament es queda amb el cinema, és difícil que en Colls pugui vendre l'altra meitat».

A en Francesc, li hem de fer poques preguntes. Ell ja està acostumat a les entrevistes, per la popularitat que ha obtingut en el món sardanístic arreu dels Països Catalans, «Jo sóc un home senzill, em faig amb tothom i em sembla desmesurat el què s'ha dit de mi». Mas Ros era un dels habituals al Casino i la pregunta obligada és a on anirà a fer la partida: «Buenu! al Bar Ideal, però es dóna la coincidència que ara fan obres, i de moment ens haurem de quedar a casa».

Tampoc no ens aclareix ben bé què va passar quan es van dissoldre la societat. «Quant es va vendre, crec que només van firmar quatre socis, entre ells el meu pare. Algú ha dit que això podria ésser problema a l'hora de vendre, però em sembla que no hi té res a veure». «El que és una llàstima és que s'hagi de tancar. Abans havia tingut més de dos-cents socis. Dissortadament, a Caldes no hi ha prou interès, i seria molt difícil reorganitzar la societat». Malgrat aquest pessimisme, Francesc Mas Ros no perd l'humor, i continuem xerrant de sardanes, dels molts homenatges que encara i estan fent i de la seva —segons ell— immenscúda popularitat.

De centre republicà a partir del 34, va passar a ser Casino Caldense, per acabar fent aigües l'any 1948. (Foto: Xavier Ruiz)